

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

**до проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України
«Про внесення змін до додатка 4 до Методики розробки та впровадження
медичних стандартів медичної допомоги на засадах доказової медицини»**

1. Мета

Проєкт наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про внесення змін до додатка 4 до Методики розробки та впровадження медичних стандартів медичної допомоги на засадах доказової медицини» (далі – проєкт наказу) розроблений з метою забезпечення сучасних, науково обґрунтованих підходів до розробки медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги на засадах доказової медицини для забезпечення населення України якісною психіатричною допомогою шляхом впровадження сучасних міжнародних протоколів лікування психічних розладів, що набуло особливої актуальності в умовах повномасштабного вторгнення Російської Федерації та значного зростання потреби у психіатричній допомозі серед населення.

Впровадження міжнародних протоколів дозволить стандартизувати підходи до надання психіатричної допомоги та забезпечити її відповідність найкращим світовим практикам.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Одним з основних принципів охорони здоров'я України, визначеним у статті 4 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» є орієнтація на сучасні стандарти здоров'я, медичної та реабілітаційної допомоги, застосування сучасних цифрових технологій, телемедицини та телереабілітації, поєднання вітчизняних традицій і досягнень та кращого світового досвіду у сфері охорони здоров'я.

Методика розробки та впровадження медичних стандартів медичної допомоги на засадах доказової медицини, затверджена наказом Міністерства охорони здоров'я України 28 вересня 2012 року № 751, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 29 листопада 2012 року за № 2001/22313 (далі – Методика), визначає механізм розробки та впровадження науково-обґрунтованих медичних стандартів та уніфікованих клінічних протоколів надання медичної допомоги на засадах доказової медицини з метою забезпечення якості, доступності та ефективності медичної допомоги на основі принципів наступництва та безперервності надання, упорядкування та виключення дублювання медичних втручань та процедур, застосування медичних технологій та лікарських засобів з науково доведеною ефективністю.

Одним з етапів розробки медичних стандартів є пошук клінічних настанов за допомогою електронних джерел інформації, які включають чинні національні клінічні настанови і нормативно-правові акти, керівні документи з найкращої клінічної практики і стандарти медичної допомоги, а також по

міжнародних електронних базах клінічних настанов і стандартів медичної допомоги.

За оцінками експертів, близько 15,7 мільйонів українців потребують психологічної допомоги, з яких 3,5 мільйони матимуть певний розлад психічного здоров'я, а понад 800 тисяч можуть мати психічний розлад помірного або тяжкого ступеня. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, під час активних бойових дій поширеність психічних розладів серед населення зростає в 2-4 рази порівняно з довоєнним періодом.

Досвід країн, які пережили збройні конфлікти, демонструє критичну важливість своєчасного впровадження сучасних протоколів психіатричної допомоги. Зокрема, ізраїльська модель психіатричної допомоги показує зниження рівня хронізації посттравматичного стресового розладу (далі – ПТСР) на 40 % завдяки впровадженню стандартизованих протоколів кризового втручання. Досвід Хорватії демонструє зниження рівня інвалідизації внаслідок психічних розладів на 35% протягом перших трьох років після впровадження комплексної системи психіатричної допомоги.

Безпосередній вплив бойових дій призводить до розвитку психічних розладів у 30-40% постраждалого населення протягом першого року, а довгострокові наслідки можуть проявлятися протягом 5-7 років після завершення конфлікту. Особливо вразливими є діти та підлітки, серед яких частота розвитку ПТСР може сягати 50-60%.

3. Основні положення проекту акта

Проектом наказу пропонується внести змін до додатка 4 до Методики розробки та впровадження медичних стандартів медичної допомоги на засадах доказової медицини, затвердженої наказом Міністерства охорони здоров'я України від 28 вересня 2012 року № 751, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 29 листопада 2012 року за № 2001/22313, який визначає перелік джерел клінічних настанов для застосування в медичній практиці.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Конституція України;

Закони України «Про психіатричну допомогу», «Основи законодавства України про охорону здоров'я», «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я»; наказ Міністерства охорони здоров'я від 28 вересня 2012 року № 751 «Про створення та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги в системі Міністерства охорони здоров'я України», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 29 листопада 2012 року за № 2001/22313.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту наказу не потребує додаткових витрат із державного чи місцевого бюджетів. Впровадження міжнародних протоколів здійснюватиметься в межах поточного фінансування закладів охорони здоров'я. Використання рекомендованих джерел знань не передбачає додаткових витрат, оскільки вони знаходяться у відкритому доступі для медичних працівників.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт наказу потребує проведення публічних консультацій.

Проєкт наказу не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, тому не потребує погодження з уповноваженими представниками всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок, Уповноваженого із захисту державної мови.

Проєкт наказу не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності. Проєкт наказу не стосується питань інформатизації, електронного урядування, формування і використання національних електронних інформаційних ресурсів, розвитку інформаційного суспільства, електронної демократії, надання адміністративних послуг або цифрового розвитку та не потребує висновку Міністерства цифрової трансформації України про проведення цифрової експертизи.

Проєкт наказу потребує погодження із Національною академією медичних наук України, Державною регуляторною службою України, Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України, Спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні, Спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні.

Проєкт наказу потребує здійснення державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

7. Оцінка відповідності

У проєкті наказу відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції; прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

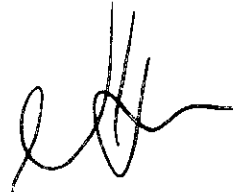
Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

8. Прогноз результатів

Вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Особи, які хворіють на психічні захворювання	Підвищення рівня якості забезпечення медичною допомогою осіб, які хворіють на психічні захворювання, зниження рівня хронізації та інвалідизації осіб, які хворіють на психічні захворювання	впровадження науково обґрунтованих методів терапії, покращення доступу до сучасних протоколів лікування, підвищення якості психіатричної допомоги

Міністр охорони здоров'я України

 Віктор ЛЯШКО

«__» ____ 20__ р.